

Ewa Hedkvist Petersen
Vindkraftssamordnare

Föredrag vid Vintervind 2010
Piteå den 3-4 februari 2010

- För fyra år sedan presenterare Mona Sahlin, som då var samhällsbyggnadsminister, den första **vindkraftspropositionen**.
 - vindbruk
 - energi och teknik, men också hushållning med naturresurser och lokal och regional utveckling
 - vindkraftssamordnare
- Propositionen innehöll också
 - planeringsmål 2015 – 10 TWh vindkraft
- Politisk enighet om propositionen och om
 - fyra vindkraftnoder
 - Vindval, Vindforsk
 - Höjning av ambitionerna btr. elcertifikaten
- EU:s mål
 - 20/20/20 till år 2020
 - 20 % förnybar energi innebär 34 % förnybar elenergi varav ca 40 % beräknas komma från vindkraft
 - EWEA beräknar att vindkraftens andel av elkonsumtionen i EU år 2020 kommer att vara 15-18%
- Sveriges egna målsättning är
 - 50 % förnyelsebar energi år 2020
 - Energimyndigheten resp. Svensk Vindkraft beräknar att vindkraften kommer att uppgå till 12,5 resp. 15 TWh år 2020.
- Hur ser det ut idag?
 - enligt Svensk Vindenergi har Sverige totalt 3 TWh vid utgången av år 2009
 - detta är 2 % av den svenska elkonsumtionen
 - men år 2006, när propositionen lades hade vi ca 0,8 TWh vindkraft
- Erfarenheter som vindkraftsamordnare
 - problemen kommer pö om pö fetsrom det är marknadsaktörerna som projekterar och ygger
 - när projekteringen och byggandet av en park blir "skarp" dyker nya utmaningar och problem upp

- År 2006 var de stora problemen t.ex.
 - tillståndsprocessen
 - svårigheter för branschen att "tala" med myndigheter
 - vindkraft var en ny fråga för kommunerna
 - försvaret
 - oklarheter om riksintressen och dessas förhållande till varandra

- Nu ser jag följande **utmaningar**
 - nätfrågan – hur ska energin transporteras och var, gäller både regionala och stamnät. Svårigheter i samverkan mellan vindkraft- och nättaktörer
 - Högkvarterat – det går bättre att samtala, men fortfarande många problem t.ex. med radiolänk, radar, väderstationer, etc.
 - Utbildning/forskning – det behövs många fler utbildade inom alla yrken i energibranschen.
 - Hindermarkering – hur ska flygets behov tillgodoses utan att vi får stora blinkande parker i skogarna?
 - Tekniska problem - t.ex. forskning om hur vindkraften kan förbättras t.ex. i kallt klimat, lösa samverkan med försvarets behov
 - Samverkan mellan rennäringen och vindkraft. Detta behandlas i projektet VindRen som finansieras av Energimyndigheten
 - Produktion av vindkraftverk – många initiativ tas, men det måste finnas en eftersfrågan för att produktion ska komma igång
 - Transport av verk på vägar, till sjöss, på järnväg. Hur löses i samverkan med myndigheter så att det blir säkert, smidigt?
 - Förmånsbeskattning vid köp av el från kooperativ vindkraft. Skatteverket har gjort en tolkning som fördyrar. Initiativ tas i riksdagen.

- **Acceptans**
 - skarpt läge. Det finns ett organiserat motstånd mot vindkraft
 - Ju fler verk som byggs, desto fler berörs direkt och kan ha synpunkter
 - Och det finns många synpunkter om störningar, det visuella intrycket, naturkonsekvenser. Forskningsprogrammet Vindval på Naturvårdsverket forskar kring dessa frågor
 - Kommunerna måste ge sitt aktiva tillstyrkande till stora parke, för att de ska kunna byggas. Detta gör frågan politiskt känslig på sina håll.
 - Det är mycket viktigt att projektörer av vindkraft genomför att gediget samråd, som tar människors frågor, synpunkter och oro på allvar!

- **Ersättningsfrågor**
 - kan vara bygdemedel, andelsägande, vinstdelning, kooperativ, ekonomiska föreningar
 - detta blir en större och större fråga

- I Jämtland har kommunförbundet gett en rekommendation till kommunerna att begära en viss andel av bruttoproduktionen
 - Diskussioner förs också i Västerbotten
 - Diskussionerna har sin grund i vattenkraftens bygdemedel. Många tyckte då att det var alldeles för litet pengar som gick tillbaka till berörda bygder
 - Nu vill man ha ersättning för att en naturresurs används till att skapa elenergi
 - Man kan ha olika åsikter om hur en ersättning kan utformas, men de flesta berörda vill diskutera någon form
 - Även här är det viktigt att gå in i diskussionen med öppna spjäll
 - För klimatets skull måste det finnas utrymme för lösningar, därför att den som kräver en andel av vindkraftens avkastning är säkert medveten om att parken måste gå med vinst för att den över huvud taget ska bli byggd. Redan här borde orimliga krav falla.
 - Men den som bygger vindkraft är säkert också medveten om att man behöver människors stöd för att parken ska kunna byggas och fungera.
 - Så det borde finnas utrymme för konstruktiva diskussioner och lösningar.
- Till sist – Vindbruk är en lokal kraft för global nytta och måste självklart användas. Tack för mig!